

УДК 811.581'276-057.36

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-22-15>

Світлана ЦИМБАЛ

кандидат філологічних наук, доцент кафедри китайської мови і перекладу, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, вул. Левка Лук'яненка, 13-Б, м. Київ, Україна, 04212

ORCID: 0000-0002-7367-5354

Наталія НАДТОЧЕЙ

студентка магістратури кафедри китайської мови і перекладу, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, вул. Левка Лук'яненка, 13-Б, м. Київ, Україна, 04212

ORCID: 0009-0005-4922-3816

Валерій ВАН

старший викладач кафедри китайської мови і перекладу, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, вул. Левка Лук'яненка, 13-Б, м. Київ, Україна, 04212

ORCID: 0009-0004-3184-7594

Бібліографічний опис статті: Цимбал, С., Надточей, Н., Ван, В. (2025). Крилаті вислови китайських військових льотчиків у контексті військового дискурсу. *Актуальні питання іноземної філології*, 22, 105–112, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-22-15>

КРИЛАТІ ВИСЛОВИ КИТАЙСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ ЛЬОТЧИКІВ У КОНТЕКСТІ ВІЙСЬКОВОГО ДИСКУРСУ

У статті розглядаються крилаті вислови китайських військових льотчиків як складова сучасного військового дискурсу на прикладах цитат відомих пілотів КНР та їх висловів про військову службу. Головне завдання полягає в тому, щоб проаналізувати роль крилатих висловів військових у професійному спілкуванні, формуванні військової культури та передачі професійного досвіду. У статті вислови досліджено з точки зору їхньої функціональності, семантики та стилістичних особливостей. Визначено основні чинники, що впливають на формування військового дискурсу, а також їхній вплив на професійну комунікацію та мотивацію льотної складу. Результати дослідження показали, що крилаті вислови є невід'ємною складовою професійної культури китайських військових льотчиків. Крім цього, важливим постає той факт, що подібні вислови характеризуються яскравою метафоричністю, що відображає сутність сучасного китайськомовного військового дискурсу, який базується на традиційному китайському світогляді. У статті також підкреслюється, що крилаті вислови є важливим інструментом підтримки морального духу військових льотчиків, сприяючи зміцненню взаємодії між ними та підвищенню колективного духу. Часто ці вислови мають на меті не лише мотивацію, але й виявлення традиційних китайських культурних цінностей, таких як повага до старших, дисципліна, готовність до самопожертви, прагнення до досконалості. Вони є не лише інструментом для вираження індивідуальних почуттів льотчика, але й способом підтримки командної єдності, що є важливим аспектом військової служби. Одним із важливих аспектів, який було вивчено, є те, як ці вислови взаємодіють із загальними принципами китайської філософії, зокрема даосизмом і конфуціанством. Вони відображають глибоке розуміння балансу між індивідуальними досягненнями та необхідністю працювати в колективі на благо спільної мети. Вислови військових льотчиків не є лише зовнішніми словами, вони втілюють у собі моральні орієнтири, що керують діями та рішеннями пілотів у критичних ситуаціях. Ці крилаті вислови виконують також комунікативну функцію, допомагаючи військовим льотчикам передавати свій досвід молодшим поколінням. Вони стають важливою частиною військової традиції, яка передається через покоління. Під час навчання молодих пілотів використовуються ці вислови, щоб показати їм важливість дисципліни, витривалості та вміння тримати спокій навіть у найскладніших ситуаціях. Ще однією важливою характеристикою крилатих висловів китайських військових льотчиків є їхня здатність зберігати чіткість і точність висловлювань у контексті військової справи. Це особливо важливо в умовах військових навчань та реальних бойових дій, коли кожне слово має значення. Висновки дослідження свідчать, що крилаті вислови китайських військових льотчиків є важливим елементом військової культури, який об'єднує традиційні цінності і сучасні вимоги до військового професіоналізму.

Ключові слова: крилаті вислови, військові льотчики, китайськомовний військовий дискурс, професійна комунікація, метафора.

Svitlana TSYMBAL

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at the Department of Chinese Language and Translation, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 13-B Levka Lukyanenko St, Kyiv, Ukraine, 04212
ORCID: 0000-0002-7367-5354

Nataliia NADTOCHEI

Master's student at the Department of Chinese Language and Translation, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 13-B Levka Lukyanenko St, Kyiv, Ukraine, 04212
ORCID: 0009-0005-4922-3816

Valery VAN

Senior Lecturer, Department of Chinese Language and Translation, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 13-B Levka Lukyanenko St, Kyiv, Ukraine, 04212
ORCID: 0009-0004-3184-7594

To cite this article: Tsymbal, S., Nadtochei, N., Van, V. (2025). Krylati vyslovy kytais'kykh viys'kovykh l'otchykiv u konteksti viys'kovoho dyskursu [Winged sayings of Chinese military pilots in the context of military discourse]. *Current Issues of Foreign Philology*, 22, 105–112, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-22-15>

WINGED SAYINGS OF CHINESE MILITARY PILOTS IN THE CONTEXT OF MILITARY DISCOURSE

The article examines the catchphrases of Chinese military pilots as a component of modern military discourse using examples of quotes from famous pilots of the PRC and their statements about military service. The main task is to analyze the role of military catchphrases in professional communication, the formation of military culture and the transfer of professional experience. The article examines the catchphrases from the point of view of their functionality, semantics and stylistic features. The main factors influencing the formation of military discourse are identified, as well as their impact on professional communication and motivation of flight personnel. The results of the study showed that catchphrases are an integral part of the professional culture of Chinese military pilots. In addition, it is important to note that such expressions are characterized by vivid metaphoricity, reflecting the essence of modern Chinese-language military discourse, which is based on the traditional Chinese worldview. The article also emphasizes that catchphrases are an important tool for maintaining the morale of military pilots, contributing to strengthening interaction among them and boosting collective spirit. Often, these expressions aim not only at motivation but also at reflecting traditional Chinese cultural values such as respect for elders, discipline, readiness for self-sacrifice, and the pursuit of perfection. They are not just a means of expressing individual feelings of a pilot but also a way to support team unity, which is a crucial aspect of military service. One of the key aspects examined is how these expressions interact with the general principles of Chinese philosophy, particularly Daoism and Confucianism. They reflect a deep understanding of the balance between individual achievements and the necessity to work in a team for the common goal. The sayings of military pilots are not merely external words; they embody moral guidelines that guide pilots' actions and decisions in critical situations. These catchphrases also perform a communicative function, helping military pilots pass on their experience to younger generations. They become an important part of the military tradition, passed down through generations. During the training of young pilots, these sayings are used to show them the importance of discipline, endurance, and the ability to remain calm even in the most challenging situations. Another important feature of Chinese military pilots' catchphrases is their ability to maintain clarity and precision in expression in the context of military matters. This is particularly important in military training and real combat situations when every word matters. The conclusions of the study suggest that catchphrases used by Chinese military pilots are a crucial element of military culture, combining traditional values with modern demands for military professionalism.

Key words: catchphrases, military pilots, Chinese-language military discourse, professional communication, metaphor.

Актуальність проблеми. Мовна культура військових льотчиків є важливим елементом професійного спілкування, що сприяє підвищенню ефективності комунікації в умовах виконання бойових завдань. У контексті військового дискурсу крилаті вислови викону-

ють не лише комунікативну, а й мотиваційну, виховну та регулятивну функції. Особливе значення вони мають у Військово-повітряних силах КНР, де поєднуються традиційні китайські мовні практики з військовою термінологією та професійним жаргоном. Однак, у науко-

вій літературі досі бракує комплексного аналізу цих висловів як елементу військового дискурсу, що зумовлює актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Останні дослідження та публікації, присвячені крилатим висловам китайських військових льотчиків, є досить обмеженими. Однак існують роботи, які аналізують військовий дискурс Китаю та роль крилатих висловів у формуванні професійної культури військовослужбовців. Зокрема, дослідники звертають увагу на те, що крилаті вислови відображають традиційні китайські цінності, такі як відданість, дисципліна та колективізм, і використовуються для підвищення морального духу та мотивації особового складу. У статті Н. В. Коломієць досліджуються особливості вербальної репрезентації концепту «війна» в китайськомовному політичному та військовому дискурсі. Автор аналізує виступи Генерального секретаря ЦК КПК, голови КНР Сі Цзіньпіна за 2018 рік, виокремлюючи лексичні одиниці, що містять лексеми-номени «війна». Результати дослідження дозволяють побудувати лексико-семантичну структуру концепту «війна» в сучасному китайськомовному дискурсі (Коломієць, 2019). У роботі Т. Корольової та О. Попової розглядаються психолінгвістичні аспекти відтворення китайськомовного військово-політичного дискурсу українською мовою. Автори досліджують варіативність інтерпретації та лінгвокультурну адаптацію концептуальної бази, що представляє детермінанти китайського військового та політичного дискурсу, акцентуючи увагу на семантичному наповненні світогляду, відображеного етнічними групами Сходу (Корольова, Попова, 2019). О. Нестуля у своїй статті аналізує застосування стратегічного мислення Сунь-цзи в сучасному менеджменті, що може бути корисним для розуміння військової стратегії та тактики (Нестуля, 2011). О. Ю. Карпенко, О. В. Попова, Д. І. Безай також досліджують особливості китайськомовного військового дискурсу та його адекватне відтворення засобами української мови. Вони розглядають підходи до вивчення військового дискурсу та пропонують власне тлумачення поняття «китайськомовний військовий дискурс», що дозволяє глибше зрозуміти його мовні та культурні особливості (Карпенко, Попова, Безай, 2018).

Мета та задачі дослідження. Метою статті є дослідження крилатих висловів видатних китайських військових льотчиків у контексті військового дискурсу, їхнього впливу на професійну комунікацію та військову культуру КНР. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- проаналізувати історичні постаті китайських військових льотчиків, які зробили значний внесок у розвиток авіації КНР;
- дослідити їхні крилаті вислови, визначити значення та функціональну роль висловів у військовій комунікації;
- порівняти специфіку крилатих висловів китайських льотчиків із аналогічними явищами у військовій авіації інших країн.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Крилаті вислови військових льотчиків є важливим елементом професійного мовлення, що сприяє формуванню спільної ідентичності, передаванню бойового досвіду та підтримці морального духу в умовах служби. Військовий дискурс авіації КНР відзначається поєднанням традиційних китайських культурних концептів із сучасною військовою термінологією та специфічними мовними особливостями. Дослідження свідчать, що крилаті вислови китайських військових льотчиків часто містять метафоричні образи, що відображають філософські та моральні принципи китайської армії. Наприклад, широко використовуються поняття, пов'язані з небом, вітром, швидкістю, перемогою, що символізують як технічні аспекти польотів, так і особисті якості військових: відвагу, самопожертву, дисципліну. Особливістю крилатих висловів китайських пілотів є їхній зв'язок із традиційною китайською мудрістю. Крилаті вислови в цьому контексті – це фрази або афоризми, навіть цитати, які стали популярними завдяки їхній мудрості, виразності або значущості. Вони часто є частиною культури або філософії певної країни. У випадку китайських пілотів, йдеться про те, що їхні вислови можуть бути впливом на традиційну китайську мудрість, яка часто має глибокі моральні або філософські значення. Ці вислови можуть відображати принципи, як-то баланс, гармонія чи шлях досягнення мети, що притаманні китайській культурі та філософії, зокрема конфуціанству чи даосизму. Багато з них перегукуються з висловами відомих історичних стратегів,

таких як Сунь-цзи, що вказує на глибоку інтеграцію військової спадщини у сучасний військовий дискурс. Наприклад, фраза з трактату «Мистецтво війни» «Контролюй небо – контролюй перемогу» перегукується з класичними стратегічними ідеями китайської військової науки. Крім того, важливу роль у формуванні військового дискурсу відіграють події новітньої історії КНР, зокрема війни та збройні конфлікти, що впливали на еволюцію військового мислення та професійної комунікації. Вислови відображають досвід реальних бойових операцій і закріплюються у військовій культурі через навчання, тренування та офіційну риторичку.

Військові льотні фахівці (军事飞行人员) – це професіонали, які безпосередньо керують бойовими, розвідувальними або транспортними літаками, забезпечуючи виконання стратегічних і тактичних завдань у повітряному просторі. Їхня діяльність охоплює управління літальними апаратами, навігацію, бойове застосування, озброєння, повітряні маневри та підтримку зв'язку. Пілоти та штурмани проходять тривалу й виснажливу підготовку, яка включає теоретичне навчання, тренувальні польоти та симуляційні місії. Від їхньої майстерності залежать успішність операцій і безпека екіпажу. Сучасні військові льотчики використовують передові технології, зокрема системи штучного інтелекту, автоматизовані навігаційні системи та новітні аеродинамічні розробки. Крім пілотів, до екіпажу входять авіаційні інженери, механіки та радисти, які забезпечують справність техніки та безперебійний зв'язок. Залежно від типу місії льотчики можуть виконувати завдання з повітряного патрулювання, перехоплення ворожих літаків, підтримки наземних військ або стратегічних перевезень. Їхня робота вимагає високої фізичної витривалості, психологічної стійкості та миттєвої реакції в екстремальних ситуаціях. Військова авіація пройшла довгий шлях розвитку: від перших біпланів до сучасних надзвукових винищувачів і безпілотних літальних апаратів. Разом із розвитком технологій змінюються й вимоги до льотного складу – сьогодні пілот має бути не лише вправним керманічем, а й технічно освіченим спеціалістом, здатним працювати з найсучаснішими бортовими системами та озброєнням. Таким чином, військові льотчики є не лише елітою збройних сил, а й ключовими фігурами

в забезпеченні національної безпеки, повітряного контролю та стратегічного домінування у військових конфліктах (军事飞行人员, 2023).

Крилалі вислови китайських льотчиків є не просто словами – вони відображають дух мужності, самопожертви та прагнення до підкорення неба. У цих висловах закладено глибокий метафоричний зміст, що поєднує мрію про польоти з життєвими викликами та відданістю батьківщині. Льотчики КНР, починаючи від героїв минулого до сучасних асів, використовують традиційні для китайського світогляду образи неба, хмар, зірок і вітру, щоб передати ідею боротьби, честі й нескінченного розвитку. Кожне слово відображає не лише професійну майстерність, а й філософію життя, яка надихає майбутні покоління.

«我们一手托着飞行员的生命，一手托着国家财产的安全。」 – «Ми однією рукою підтримуємо життя пілотів, а іншою – безпеку державного майна» – ці слова належать п'ятирозрядному сержанту ВПС Китаю Чжану Сіньюаню (张新员) – людині, яку військові пілоти називають «хранителем бойових соколів». Його історія – це приклад того, як наполегливість, науковий підхід і відповідальність можуть змінювати долю цілої авіаційної частини. Почавши службу простим механіком, Чжан Сіньюань пройшов шлях від юнака з середньою освітою до експерта, здатного обслуговувати сім типів бойових літаків. Він став не просто спеціалістом, а людиною, якій довірили найскладніші завдання, особливо у сфері обслуговування гальмівних систем літаків – одного з найуразливіших вузлів авіаційної техніки. Завдяки його «золотим рукам» проблеми, які могли призвести до вибуху шин при посадці чи втрати ефективності гальм, зникли за лічені хвилини. Колеги жартома називали його «монархом гальм», бо він отримав неофіційне право регулювати цю систему у всій частині. Чжан Сіньюань вірив у те, що «自主创新不可言‘小’» – «Самостійні інновації не можна недооцінювати». Саме тому він неодноразово знаходив прості, але ефективні рішення складних технічних проблем. За роки служби він забезпечив 1900 годин безаварійних польотів і 4000 успішних вильотів. Але сам Чжан Сіньюань не вважає це подвигом – для нього це просто частина роботи, де «在履行使命中科学精神和责任意识一个都不能少!» – «У вико-

нанні місії не можна нехтувати ні науковим підходом, ні почуттям відповідальності!» (申进科, 阎瑾, 温曦东, 2007).

Лі Чжунхуа, Ван Анг і Ван Вень'ї (李中华, 王昂, 王文毅) – три льотчики, що стали символами розвитку китайської авіації та її військової потужності. Лі Чжунхуа народився в 1961 році в провінції Ляонін. Він є одним із найкращих випробувальних льотчиків Китаю, здобувши славу завдяки своїм досягненням, зокрема, успішному випробуванню винищувача J-10 у 2003 році. Протягом своєї кар'єри Лі виконав понад 3150 годин безпечного польоту та став першим китайським льотчиком, який досяг рекорду швидкості 1453 км/год на висоті 12000 м. Він брав участь у тестуванні більш ніж 26 типів літаків, таких як J-10, J-11, J-16 і J-20. Лі став нагородженим орденами за бойові заслуги та двічі здобув нагороди за науково-технічний прогрес. Його відомі вислови про відданість службі та національній безпеці китайської авіації втілюють принципи професіоналізму та сили волі (李中华, 2025).

«我喜欢试飞, 喜欢这种刺激的感觉, 中国空军只要还剩下一名试飞员, 那一定是我。」 – «Мені подобається випробовувати літаки, мені подобається це відчуття адреналіну. Якщо в китайській авіації залишиться лише один випробувальний льотчик, це буду я». Цей вислів підкреслює глибоку відданість Лі своєму покликанню. Він не просто льотчик, він вважає свою роль в авіації важливою та незамінною. Образ «єдиного льотчика» втілює людину, яка готова нести відповідальність за безпеку та розвиток авіації навіть у найважчих умовах. «一个真正的军人, 必须把使命看得高于一切, 尽自己的最大努力, 为国家、为军队的强大而拼搏。」 – «Справжній військовий повинен ставити місію вище за все, докладаючи максимальних зусиль для зміцнення країни та армії». Тут Лі акцентує на самовіддачі та жертвності для служби батьківщині. Вислів підкреслює важливість національної місії, що вимагає від військових ставити інтереси держави вище за особисті. Вираз «ставити місію вище за все» створює образ солдата, чиє життя – це втілення служіння країні.

Ван Анг – ще одна значуща фігура в китайській авіації. Народившись у 1979 році, він став пілотом китайських повітряних сил, володіє величезним досвідом у складних бойових

місіях. Його майстерність у керуванні новітніми бойовими літаками та здатність вдосконалювати техніку польотів роблять його одним з найкращих пілотів сучасності. Ван Анг став основним учасником багатьох військових навчань, удосконалюючи тактику ведення бою в небі (王昂, 2024). «每一次复盘研讨, 都是对飞行技术的砥砺。」 – «Кожен раз, коли ми аналізуємо тренування, це вдосконалює наші технічні навички пілотування». Цим висловом Ван Анг підкреслює значення постійного самовдосконалення. Ідея «вдосконалювати навички» акцентує увагу на необхідності ретельного аналізу та роботи над помилками для досягнення найвищого рівня майстерності. «学习力就是战斗力。只有勤学苦练, 才能尽快驾驭新装备。」 – «Здатність до навчання – це сила в бою. Лише через важку працю та постійне навчання можна швидко освоїти нове обладнання». Ван Анг вважає, що навчання є основною складовою успіху в бойових умовах. Вислів «здатність до навчання – це сила в бою» означає, що теоретичні та практичні знання є рівноцінними бойовим навичкам, без яких неможливий ефективний захист. Це також один із різновидів китайської метафори 比喻 – 隐语 (приховане порівняння), бо у складі вислову міститься сполучник 就是 (Цимбал, 2024, С. 17-18). Крім того, використання «就是» не лише надає вислову категоричності, а й створює чіткий причинно-наслідковий зв'язок між здатністю до навчання та успіхом у бойових умовах. Це робить вислів не просто метафорою, а своєрідною військовою доктриною, що відображає сучасні підходи до підготовки військових кадрів у КНР.

Ван Вень'ї, молодий пілот нової генерації, народився у 1990 році. Як представник нового покоління льотчиків, він зосереджений на впровадженні новітніх технологій і методик у військову підготовку. Ван Вень'ї активно бере участь у тренуваннях і вдосконалює свої навички управління сучасними винищувачами, такими як J-20. Він також є депутатом Народного Конгресу і активно працює над покращенням умов для військових авіаторів (Li Jianwen, Yue Yutong, 2025). «作为新时代飞行员, 驾驶先进战机很幸运, 我们一定练强本领、枕戈待旦, 守卫好祖国空天!» – «Бути пілотом нового покоління – велика удача. Ми повинні зміцнити свої навички, бути готовими до будь-якої ситуації і захищати небо та космос нашої

батьківщини». Цей вислів Ван Венї підкреслює значення професіоналізму і готовності до боротьби. Вислів «бути готовими до будь-якої ситуації» символізує незламну рішучість у захисті батьківщини, що є важливою складовою військової служби нового покоління.

Протягом часу, що минув від випробувань льотчиків-першопрохідців до сьогодні, ми можемо спостерігати великий розвиток у китайській авіації, що символізує не тільки технічні досягнення, але й еволюцію цінностей і патріотизму, які передаються через кожне покоління. Вислови пілотів стають відображенням не лише їхнього професійного рівня, а й національної гідності, самовідданості та невпинного прагнення до вдосконалення, яке втілюється у боротьбі за гідність своєї країни. Це продовження традицій тих, хто служив в авіації на початку її історії, і закладає міцний фундамент для майбутніх поколінь.

Вислови китайських пілотів – це не лише слова, а й відображення глибоких переконань і життєвих принципів, що лежать в основі їхньої професії. Кожен вислів, який ми розглянемо, є метафорою для сили духу, відданості та прагнення до досконалості. Вони закликають до сміливості, впертості і націленості на успіх, надаючи великого значення як мрії, так і реальному її досягненню. Пілоти, через свої вчинки, надихають не тільки на кар'єрні звершення, але й на глибоке розуміння власної місії. «在蓝天的舞台上，你勇敢追逐飞翔的梦想，每一步都闪耀着光芒。」 – «Блакитне небо є символом нескінченних можливостей, а кожен політ – це світло, яке випромінює мрія». Цей вислів описує кожен крок пілота на шляху до досягнення великої мети. До того ж даний вислів є одним із прикладів метафори. Символ блакитного неба пояснюється як нескінченні можливості, а політ – світло, яке випромінює мрія. У цьому контексті кожен крок пілота на шляху до великої мети представлений як щось, що сяє, що підкреслює важливість наполегливої праці та прагнення досягти своїх цілей.

«不畏高空挑战，他的坚持是最美的风景，让梦想在云端绽放。」 – «Кидаючи виклик великій висоті, своєю наполегливістю – це найкрасивіший пейзаж, нехай мрія розквітає у хмарах». Це визнання того, що пілоти не бояться високих труднощів, а їхня рішучість і сила духу надихає інших. «你的梦想在蓝天之上，勇敢去

飞，无畏挑战，未来可期。」 – «Твої мрії в блакитному небі, лети сміливо, не боючись викликів, адже твоє майбутнє – світле». Вислів закликає до сміливого і рішучого руху вперед, навіть у труднощах, бо майбутнє наповнене безліччю можливостей. Цей вислів виражає віру в те, що кожен пілот має можливість подолати будь-які виклики на своєму шляху, щоб здійснити свою мрію. «飞行员，不仅是职业，更是使命与荣耀的象征，勇往直前吧。」 – «Пілот – це не лише професія, але й символ місії та честі, йди уперед». Тут пілот розглядається не тільки як професія, але й як місія, що несе в собі гідність і відповідальність. Цей вислів підкреслює, що бути пілотом – це більше ніж просто робота, це служіння своїй країні і висока відповідальність, до якої треба прагнути. «追逐蓝天，让梦想起航，飞行员的路不平凡却光彩夺目。」 – «У гонитві за блакитним небом, за мрією, шлях пілота не просто звичайний, сповнений розкоші». Цей вислів надихає на те, щоб не зупинятися на шляху до мрії, адже кар'єра пілота – це завжди особлива подорож. Його шлях наповнений перешкодами, але водночас і величчю, що робить кожен його політ унікальним. «勇敢飞翔，不畏挑战，每一次升空都是对梦想的致敬。」 – «Літайте сміливо, не бійтеся викликів, кожен зліт – це шана твоєї мрії». Вислів підкреслює важливість сміливості перед труднощами. Кожен політ – це не тільки рух по небу, а й данина тим мріям і прагненням, які надихають на досягнення великих цілей. «在蓝天翱翔的你，梦想如星辰般璀璨。」 – «У синьому небі ти летиш, твої мрії яскраві, як світила». Образне співставлення мрій пілота із зірками, які сяють у небі, у фразі відбувається за допомогою порівняльного сполучника 如, що є яскравим показником явного порівняння (明喻) – ще одним різновидом китайської метафори 比喻 (Цимбал, 2024, С. 17). Це визнання того, що кожен політ – це можливість для пілота не лише досягти висот, але й залишити свій слід у небі. Ці вислови мають глибокий метафоричний зміст, який не лише відображає прагнення та мужність пілотів, але й наголошує на тому, що їхні мрії та цілі сяють і надихають інших. Через свою роботу та життєві принципи вони прагнуть передати своїм нащадкам важливість відваги, відданості та бажання рухатися вперед, незважаючи на будь-які труднощі (飞行员励志语录, 点燃你的梦想, 2024).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, крилаті вислови китайських військових льотчиків відіграють важливу роль у формуванні професійної культури авіації, зміцненні морального духу пілотів та передачі військових традицій. Вони є не лише яскравими мовними зворотами, а й глибокими філософськими висловами, що відображають сутність військової авіації, її виклики, небезпеки та прагнення до досконалості.

Через ці вислови простежується вплив китайської культури, зокрема стратегічного мислення, заснованого на працях таких видатних мислителів, як Сунь-цзи. У них відображаються концепти гармонії, дисципліни, тактики та майстерності, які мають ключове значення у військовій справі. Багато з цих висловів передаються з покоління в покоління, стаючи частиною професійного кодексу військових льотчиків. Діяльність таких видатних особистостей, як Чжан Сіньюань, Лі Чжунхуа, Ван Анг і Ван Вень'ї, підтверджує, що крилаті вислови – це не просто слова, а відображення реального бойового досвіду, відповідальності та прагнення до самовдосконалення. Вони формують образ ідеального пілота – сміливого, дисциплінованого, рішучого та відданого своїй справі. Наведені приклади демонструють, що ці вислови дійсно є крилатими, тому що вони є поширеними та використовуються у військовій авіації, де подібні вирази часто зустрічаються в мотиваційних матеріалах, навчальних програмах та внутрішній комунікації серед льотчиків. Вони мають глибоке змістове навантаження, адже кожен із висловів несе в собі важливі ідеї про мужність, відданість професії та прагнення до досконалості. Крім того, ці вислови побудовані за принципом яскравих образних метафор і порівнянь, що робить їх легко запам'ятовуваними та надихаючими. Вони відображають основні цінності військової авіації, такі як дисципліна, сміливість і відповідальність, а також містять у собі традиційні китайські уявлення про гармонію, стратегічне мислення та роль особистості у великій місії. Завдяки своїй стійкості у використанні та значущості для професійної культури вони передаються з покоління в покоління, стаючи важливим елементом моральної підготовки військових льотчиків. Тому їх можна вважати справжніми крилатими висловами, які не лише

мотивують, а й формують професійну ідентичність військових пілотів.

Окрім цього, крилаті вислови відіграють важливу роль у популяризації авіації серед молодого покоління, заохочуючи майбутніх пілотів до освоєння професії. Вони створюють своєрідний міст між минулим і майбутнім, забезпечуючи безперервність традицій і передаючи головні цінності військової служби. Сучасна військова авіація КНР продовжує свій динамічний розвиток, інтегруючи новітні технології та удосконалюючи методи підготовки пілотів. Разом із цим еволюціонують і мовні засоби комунікації, що адаптуються до нових умов, але зберігають свою суть – передачу бойового досвіду та моральних орієнтирів. Крилаті вислови залишаються невід'ємною частиною професійної культури військових льотчиків, допомагаючи формувати їхню особистість, зміцнювати бойовий дух і мотивувати до досягнення нових висот у військовій справі.

Перспектива подальших досліджень у цій темі може охоплювати кілька напрямів. По-перше, можна детальніше проаналізувати джерела виникнення крилатих висловів китайських військових льотчиків, простежити їхній історичний розвиток і вплив традиційної китайської культури, зокрема стратегічного мислення, військової філософії та конфуціанських цінностей. По-друге, перспективним є порівняльний аналіз цих висловів із подібними фразами, що використовуються у військовій авіації інших країн. Це допоможе виявити спільні та відмінні риси професійної комунікації військових пілотів у різних культурах. По-третє, важливим напрямом є вивчення впливу таких висловів на формування морального духу, мотивації та професійної ідентичності пілотів. Це може бути реалізовано через соціологічні або психологічні дослідження, які оцінять роль крилатих висловів у процесі навчання, бойової підготовки та адаптації військових льотчиків. Крім того, можна дослідити, як сучасні технології (штучний інтелект, цифрові комунікації) змінюють використання таких висловів у військовому середовищі. Наприклад, чи трансформуються вони під впливом нових викликів, чи залишаються сталими, зберігаючи традиційні риси.

Таким чином, ці вислови є не просто риторичними фразами, а важливим еле-

ментом військової традиції та засобом підтримки морально-психологічної стійкості льотчиків. Вони відображають єдність минулого, сучасного та майбутнього китайської

військової авіації, нагадуючи, що справжня майстерність досягається лише через наполегливу працю, сміливість і відданість своїй країні!

ЛІТЕРАТУРА:

1. 军事飞行人员. 2023. URL: https://baike.baidu.com/item/%E5%86%9B%E4%BA%8B%E9%A3%9E%E8%A1%8C%E4%BA%BA%E5%91%98/4511415?fr=ge_al (дата звернення: 27.01.2025).
2. 申进科, 阎瑾, 温曦东. 我们一手托着飞行员的生命, 一手托着国家财产的安全. 中国青年报. 2007. URL: https://zqb.cyol.com/content/2007-04/13/content_1732011.htm (дата звернення: 27.01.2025).
3. 李中华. 2025. URL: <https://baike.baidu.com/item/%E6%9D%8E%E4%B8%AD%E5%8D%8E/35550> (дата звернення: 27.01.2025).
4. 王昂. 2024. URL: <https://baike.baidu.com/item/%E7%8E%8B%E6%98%82/6273?fr=aladdin> (дата звернення: 27.01.2025).
5. 李建文, 岳雨彤. 全国人大代表王文毅: 苦练精飞卫空天. 解放军报. 2025. URL: http://www.mod.gov.cn/gfbw/gfjy_index/16371533.html (дата звернення: 27.01.2025).
6. 飞行员励志语录, 点燃你的梦想. 2024. URL: https://mbd.baidu.com/news_page/data/dtlandingsuper?nid=dt_5359789990040426943&sourceFrom=search_a (дата звернення: 27.01.2025).
7. Коломієць Н. В. Вербалізація концепту «війна» у китайському політичному дискурсі. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2019. VII (63). Вип. 212. С. 19-21.
8. Корольова Т., Попова О. Психолінгвістичні аспекти відтворення китайськомовного військово-політичного дискурсу українською мовою. *Psycholinguistics*. 2019. Vol. 25. Iss. 2. С. 92-116.
9. Нестуля О. О. Лідерство від Сунь-Цзи. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2011. №1 (45). С. 65-72.
10. Карпенко О. Ю., Попова О. В., Безай Д. І. Особливості відтворення китайськомовного військового дискурсу українською мовою. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського : Лінгвістичні науки : зб. наук. праць*. 2018. № 26. С. 89-100.
11. Цимбал С. Стилістика китайської мови : навч. посіб. Київ : Київ. столич. ун-т ім. Б. Грінченка, 2024. 116 с.

REFERENCES:

1. Jūnshì fēixíng rényuán. (2023). *Military pilots*. Retrieved from https://baike.baidu.com/item/%E5%86%9B%E4%BA%8B%E9%A3%9E%E8%A1%8C%E4%BA%BA%E5%91%98/4511415?fr=ge_al
2. Shen, J., Yan, J., & Wen, X. (2007). *Zhang Xinyuan*. *China Youth Daily*. Retrieved from https://zqb.cyol.com/content/2007-04/13/content_1732011.htm
3. Li, Z. (2025). *Li Zhonghua*. Retrieved from <https://baike.baidu.com/item/%E6%9D%8E%E4%B8%AD%E5%8D%8E/35550>
4. Wang, A. (2024). *Wang Ang*. Retrieved from <https://baike.baidu.com/item/%E7%8E%8B%E6%98%82/6273?fr=aladdin>
5. Li, J., & Yue, Y. (2025). *National People's Congress Representative Wang Wenyi: Practicing Hard to Defend the Air and Space*. Retrieved from http://www.mod.gov.cn/gfbw/gfjy_index/16371533.html
6. *Inspirational Quotes on Chinese Aviation*. (2024). Retrieved from https://mbd.baidu.com/newspage/data/dtlandingsuper?nid=dt_5359789990040426943&sourceFrom=search_a
7. Kolomiets, N. V. (2019). *Verbalization of the concept «war» in Chinese-language political discourse*. Retrieved from <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/04/Verbalization-of-the-concept-war-in-Chinese-language-political-discourse-N.-V.-Kolomiets>
8. Korolova, T., & Popova, O. (2019). *Psycholinguistic aspects of reproducing the Chinese military and political discourse in Ukrainian*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/332611006_Psycholinguistic_Aspects_of_Reproducing_the_Chinese_Military_and_Political_Discourse_in_Ukrainian
9. Nestulia, O. (2011). *Leadership from Sun Tzu*. Retrieved from <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/5704/1/%D0%9B%D1%96%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%20%D1%81%D1%83%D0%BD%D1%8C-%D1%86%D0%B7%D0%B8>
10. Karpenko, O. Yu., Popova, O. V., & Bezai, D. I. (2018). *Peculiarities of reproducing Chinese-language military discourse in Ukrainian*. Retrieved from <https://www.lingstud.od.ua/archive/2018/26/pv26-89-100>
11. Tsybmal, S. (2024). *Stylistyka kytays'koyi movy [Stylistics of the Chinese language]*. Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University [in Ukrainian].